

Lännsstyrelsen
Norrbotten

YTTRANDE

1 (3)

Datum
2020-06-10

Diarienummer
282-3558-2020

Näringsdepartementet
c/o Regeringskansliet

103 33 Stockholm

Remiss om betänkande Brott mot djur - Skärpta straff och ett mer effektivt sanktionssystem, SOU 2020:7

Er beteckning: N2020/00314/DL

Lännsstyrelsen är i huvudsak positiv till författningsförslagen och tillstyrker delvis föreslagna förändringar. Lännsstyrelsen har följande synpunkter.

Sammanfattning

- Lännsstyrelsen bifaller förslaget om en differentierad brottsrubricering avseende djurplågeri. Lännsstyrelsen anser att den straffmätning som sker idag inte är proportionell i förhållande till brottets allvar.
- Lännsstyrelsen är i huvudsak positiv till de överträdelser som har föreslagits vara aktuella för sanktionsavgifter. Ett antal av de föreslagna överträdelserna kräver dock mera ingående bedömningar vilket riskerar att systemet därmed inte blir tydligt och förutsägbart vilket är en förutsättning. Detta riskerar i sin tur att leda till ett ökat antal överklaganden till domstol eftersom det inte klart framstår för djurhållaren/verksamhetsutövaren varför sanktionsavgift beslutats.
- Lännsstyrelsen anser inte, i likhet med vad som framförs i utredningen, att ett införande av sanktionsavgifter kommer innebära en effektivisering av ärendehantering och således även en kostnadsminskning för kontrollmyndigheterna. Lännsstyrelsen anser tvärtom att arbetet kan bli betydligt mer omfattande för såväl kontrollmyndigheter som domstol vilket då även resulterar i högre kostnader.
- Lännsstyrelsen avslår förslaget att årsomsättningen ska vara en av differentieringsgrunderna för djurhållare som bedriver näringsverksamhet. Det finns flera frågetecken kring hur uträknande av en korrekt årsomsättning ska göras. Procentsatser av årsomsättningen kan även ge orimliga och oproportionerliga sanktionsavgifter.
- Lännsstyrelserna anser i likhet med utredningen att det finns ett behov att förtydliga kontrollmyndighetens skyldighet att anmäla överträdelser till polis eller åklagare. Det ordval som nu föreslås - åtgärdas - anser dock Lännsstyrelsen är olämpligt.
- Lännsstyrelsen bifaller förslaget att företagsbot ska kunna ligga till grund för djurförbudsprövning.

Specifika synpunkter

Överträdelser som är aktuella för sanktionsavgift

Länsstyrelsen bedömer att sanktionsavgifter, åtminstone till viss del, kan verka förebyggande och avskräckande. För att en sanktionsavgift ska vara rättssäker och effektiv är det mycket viktigt att sanktionsavgifter används vid avvikelser från lagstiftningen där det är uppenbart och förutsägbart för dem sanktionen är tänkt att verka mot. Det får särskilt påtalas att djurskyddsområdet är komplext och att det i många fall krävs ingående bedömningar där flera aspekter och omständigheter ska beaktas. Länsstyrelsen kan konstatera att flera av bestämmelserna som föreslås vara aktuella för sanktionsavgift kräver mera utredning än vad som framgår av förslaget. Överträdelse av bestämmelserna kommer därmed inte att vara så enkla att konstatera, vilket är grundläggande för att en sanktionsavgift ska kunna tillämpas. Därtill innehåller även vissa av bestämmelserna flera krav och förutsättningar för att regelverket ska anses efterföljas. En frågeställning som exempelvis blir aktuell är hur allvarligheten ska bedömas om djurhållaren/verksamhetsutövaren bryter mot en eller flera punkter i samma bestämmelse. Dessa komplikationer gör att det är mycket viktigt att såväl förordning som vägledning är tydliga i hur omständigheterna ska bedömas om sanktionsavgifter införs. Tydlighet är av största vikt för att kontrollmyndighetens bedömning inte ska uppfattas som godtycklig och för att djurhållaren/verksamhetsutövaren ska förstå varför sanktionsavgift tas ut. Därtill är det mycket viktigt att det finns en god grund för att bedömningarna nationellt blir lika vilket riskerar att försvåras om regelverket är otydligt.

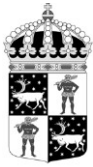
Sanktionsavgifter medför merarbete och högre kostnader

Länsstyrelsen kan konstatera att de flesta överträdelser som föreslås, idag inte ligger till grund för en polis- eller åtalsanmälan. Avvikelsehanteringen hanteras istället i den kontrollorganisation myndigheten har genom beslut av myndigheten om inte djurhållaren/verksamhetsutövaren självmant åtgärdar bristerna. Utöver själva kontrollarbetet där exempelvis förelägganden/förbud kan vara aktuellt blir det då även nödvändigt med utredning om sanktionsavgift ska tas ut. Risken är även stor, särskilt om det krävs mycket utredning och bedömning av kontrollmyndigheten, att djurhållaren/verksamhetsutövaren överklagar sanktionsavgiften eftersom det inte framgår klart varför denna tas ut.

Eftersom det enligt förslaget även ska finnas möjlighet att efterge sanktionsavgift kommer även denna utredning ta tid av kontrollmyndigheten.

Sanktionsavgiftens storlek

Länsstyrelsen bedömer att %-satser av årsomsättningen kan ge orimliga och oproportionerliga sanktionsavgifter samt att det finns flera frågetecken kring hur uträknande av en korrekt årsomsättning ska göras. En djurhållare kan t ex i sitt lantbruksföretag inkludera verksamheter som inte alls har med djurhållning att göra, t ex skogsbruk, entreprenadverksamhet m.m., men som ingår i den totala omsättningen för företaget. Fasta sanktionsavgifter förenklar handläggningen, eftersom ingen tid behöver avsättas för utredning av verksamhetens årsomsättning. Ett beslut med fasta

sanktionsavgifter blir även tydligare och lättare att förstå, vilket minskar risken för överklaganden och därmed minskad arbetsbörda för domstolsväsendet.

Behov av förtydligande av kontrollmyndighetens skyldighet att anmäla överträdelser

Länsstyrelsen anser att det är mycket angeläget att det klargörs när Länsstyrelsen har skyldighet att polis- eller åtalsanmäla regelöverträdelser. Länsstyrelsen anser att det är orimligt och inte heller ändamålsenligt att åtalsanmäla alla misstänkta regelöverträdelser, vilket får förstås vara syftet med nuvarande bestämmelse. Det är därför positivt att bestämmelsen i 8 kap. 5 § djurskyddslagen förtydligas. Länsstyrelsen är dock tveksam till om det är lämpligt att byta ut ordet beivra mot åtgärda. Utifrån att det i bestämmelsen förtydligas när Länsstyrelsen ska anmäla överträdelser till polis eller åklagare anser Länsstyrelsen att begreppet beivra kan kvarstå.

Allmänna synpunkter

Det framgår av utredningen att det finns ett område som bedöms vara lämpligt för sanktionsavgift, verksamhetstillstånd, men som inte har omfattats av utredningens uppdrag varför inget förslag har lämnats i denna del. Länsstyrelsen vill påpeka att avsaknad av verksamhetstillstånd hade varit mycket lämpligt för sanktionsavgift och att det är olyckligt att utredningen inte har haft möjlighet att lämna förslag för detta.

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Björn O. Nilsson. Anna Modig enhetschef för djurskydds- och veterinärenheten har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även avdelningschef Karin Börjesson medverkat.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.